

Yttrande över revidering av Finlands lagar om radioaktiv strålning och kärnenergi inom Esbo-konventionen

Boverkets ställningstagande

Miljöcentralen i Finland har underrättat Sverige om ett påbörjat arbete hos dess Strålsäkerhetscentral (STUK) med revidering av lagstiftningen om radioaktiv strålning och kärnteknik. Aviseringen avser främst Finlands Kärnenergilag, 990/1987 och lag om Strålsäkerhetscentral 1164/2022.

Synpunkter i enlighet med Esbo-konventionen samordnas av Naturvårdsverket.

Boverkets synpunkter

Boverkets förvaltningsområden omfattar inte specifikt, eller direkt, radioaktiv strålning eller reaktorsäkerhet. Frågorna är däremot avgörande för allmänna intressen om hälsa och säkerhet, miljöskydd samt de ingående Seveso-bestämmelserna i plan-och bygglagen (2010:900).

Boverket behandlar mot denna bakgrund inte närmare de 23 rubricerade områden som revideringen är inriktad på. Rent allmänt anser Boverket att en harmonisering i förekommande fall bör eftersträvas med de nordiska ländernas författningsreglering med hänsyn till delgivning, detektering, räddningstjänst och fullskalig evakuering. För Finlands vidkommande avser detta inte minst avfattningen av lagarnas versioner och terminologi på det svenska nationalspråket.

Boverket anser såsom av regeringen nyligen utsedd beredskapsmyndighet, att utöver Esbo-konventionens reglering av olyckor med kärnreaktorer samt det Internationella Atomenergiorganet IAEA och dess konvention om underrättelseskyldighet vid kärnkraftsolyckor (Convention on Early Notification of Nuclear Accidents), bör en informell kompletterande informationsdelgivning etableras för konsekvenser av radioaktiva utflöden av andra orsaker än olyckor.

Dessa överenskommelser är i avsaknad av de risker som följer av uppsåt eller militär konflikt. Anledningen är att den totala krigföring som nyligen utspelat sig i Ukraina och i Iran, kan föranleda motsvarande skador och radioaktiva emissioner både inför och under militära stridsinsatser, eller sabotage (terrorism) och hybridkrigföring.

I detta ärende har generaldirektör Anders Sjelvgren beslutat och signerat beslutet elektroniskt. Kristoffer Knutsson har varit stf. rättschef. Föredragande har varit jurist Jörgen Lundqvist.

Anders Sjelvgren
generaldirektör

Jörgen Lundqvist
jurist